



Automatgrammofoner innan jukeboxen



Dynäs II - flytande kulturarv bevaras av eldsjälar



Jawa Robot med otrolig historia



GOLF 50 ÅR

NR 10 2024 PRIS 88,- DANMARK 89,- DKR 109,- NÖRJE 109,- NOK FINLAND 9,- EURO, INKL. MOKAS.

NOSTALGIA



Volvo 1800 -61

Första årgången



FORD CRESTLINE SUNLINER 1952

HISTORISK KARTING

Ronnie Petersons gokart ävlar fortfarande



Albinsson & Sjöberg

TIDSAM 0921-10 10

7 388092 108907

RETURVECKA 41

Premiurvagnen Ford Crestline tillverkades från 1952-1954. Förutom convertible erbjöds den som tvådörrars hardtopen Victoria och som stationsvagnen Country Squire. 1955 ersattes modellen av Ford Fairlane.

Sunliner för sol och regn

1952 presenterade Ford en ny uppställning av enligt reklamen större och bättre vagnar. De hette Mainline och Customline. Och Crestline, den finaste av de tre. Öppna Crestline Sunliner står man gärna ut med. I alla väder.

Av Per Stern (text), Kristoffer Kling (foto)

Den som inte är Ford-entusiast har kanske inte järnkoll på alla modeller och utföranden med namn som Fordor, Tudor, Club Coupe, Custom de Luxe och Custom

Super de Luxe. Det var begrepp som 1952 dessutom utökades med, i stigande standard, Mainline, Customline och Crestline. Nya Ford liknade generation -49, som i sin tur hade avlöst generation -41, men var något mer

långsträckt och inte så lådig (49:an kallades ju "Shoebox-Ford").

Att nya vagnen var större och bättre informerades om i reklamen: "Nya stora Ford -52", hette det, och: "Ni kan betala mer, men ni kan inte köpa bättre". ▶



► Nytt för 1952 var en rak sexa på 215 kubiktum med toppventiler, "the Mileage Maker", som ersatte den gamla sidsexan från 1941. Däremot behöll man Flathead V8:an, den gamla sidventilaren och trotjänaren som kommit i sin första version i den klassiska årgången -32, då Ford blev den första folkbilen utrustad med V8.

Lynligt väder

Flathead -52 var uppdaterad jämfört med generation -49 med högre kompression och därmed några fler hästkrafter, vilket Ford drog växlar på och gav den nygamla motorn namnet V8 Strato-Star. Den avlöstes 1954 av en toppventils-V8 på 272 kubiktum.

Mainline och Customline var de enklare modellerna men gick likväl att få med V8-alternativet i båda uppställningarna med fyrdörrars sedan, tvådörrars coupe och stationsvagn.

Premiummodellen Crestline (crest betyder just krona, krön, topp) erbjöds i tre utföranden: tvådörrars hardtop under namnet Victoria, stationsvagnen Country Squire och den öppna Sunliner.

Roger Fredriksson från Landvetter kör Sunliner. Vi åker iväg i solskenet, vädret som denna vagn är byggd för, bara för att snart hamna i ett ösregn.

Sann Ford-man

Men det är den tydligen också byggd för. Elmotorn faller upp suffletten snabbt och smidigt.



Ford var först med V8 i en folkbil och den här sidventilaren på 239 kubiktum och 110 hästkrafter är släkt i rakt nedstigande led med 32:ans V8 på 221 kubiktum och 65 hästar, en milstolpe i amerikansk bilhistoria. 1954 kom Fords nya V8 med toppventiler.

När man åker Ford Crestline Sunliner 1952 vill man naturligtvis göra det under solen. Men det funkar bra i regn också. Det vet vi efter att ha åkt med Roger Fredriksson, sann Ford- och Mercury-entusiast från Landvetter.



Fakta

Modell: Ford Crestline Sunliner 1952.
Motor: V8 på 239 kubiktum.
Sidventiler 2/cylinder. Vattenkyllning.
Effekt: 110 hk vid 3.800 rpm.
Bränslesystem: Enkel tvåportsförgasare.
Transmission: Ford-O-Matic, trestegs automatlåda.

Elsystem: 6 volt.
Chassi: Längsmonterad motor fram med drivning på bakhjulen. Individuell hjulupphängning med spiralfjädring fram, bladfjädring bak. Hydrauliska stötdämpare runt om.
Kaross: Fullsize, öppen tvådörrars, sex sittplatser.

Mått: Längd: 502 cm. Bredd: 188 cm.
Hjulbas: 292 cm.
Bromsar: Trummor runt om.
Däck: 6.70/15.
Inredning: Vinyl.
Vikt: 1.499 kg.
Nypris 1952: 1.948 dollar.
Antal tillverkade: 22.534.

"An open and shut case." Reklambroschyren lånar den juridiska termen för ett fall som är så solklart att rättsväsendet kan reda ut det i en handvändning.

Dessutom har Roger varit med förr. Kommer det ett störtregn ner mot hans Sunliner är han redo för det. Han har varit runt om i världen och reparerat stora maskiner. När turbinerna gick sönder i något kraftverk eller fartyg i Indien, Pakistan, Mexiko eller Barbados ringde de Roger. Eller rättare sagt, de ringde hans arbetsgivare ABB, som skickade ut honom att lösa problemet.

Han har stått utomhus (garaget var för trångt) och plockat ihop en fullständig rutt, långtifrån

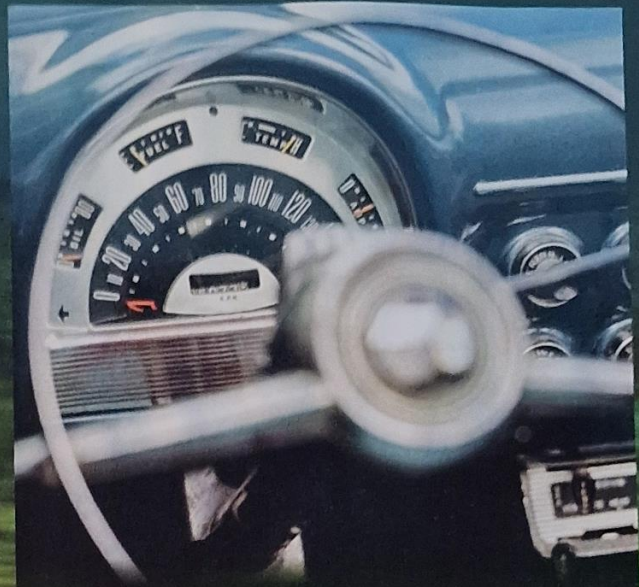
komplett Mercury 41:a cab, en före detta taxibil från Rosa Blanca i Uruguay, som när han var klar med den efter sex år rullade ut i toppskick på vägarna runt Landvetter.

Jo, och så är han en Ford-man. Han har också en 35:a pickup, egenhändigt renoverad och fläckfri, förutom tassavtrycken på träflaket efter katten som hoppade ner på de nyfermissade brädorna, de fick vara kvar som ett minne. Dessutom en 37:a Tudor, även den en egen renovering.

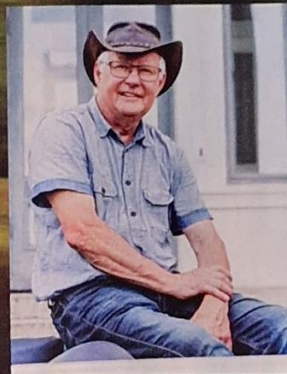
- Ja, jag gillar Ford. Jag tycker att de gjorde fina motorer, säger han.

Utfyllning i containern

Sunlinern köpte han däremot körklar, eller så gott som. ▶



"Flight style control panel" var Fords egen benämning på förarplatsen med en försäkran om att instrumentpanelen var skön att vila ögonen på.



Roger vet hur det är att köra Ford och Mercury från årgångarna -35, -37, -41 och -52. Han har renoverat flera bilar från scratch till toppskick. Ford ligger honom varmt om hjärtat. "Jag tycker att de gör fina motorer", säger han.



Bekvämt ska det så klart vara också, minst som hemma i vardagsrumssoffan. I Sunliner erbjuds inredningen i inte mindre än fyra olika tvåfärgsalternativ till någon av tolv olika exteriörkulörer.



Ford "bullet nose". Ett igenkänningstecken. Utsmyckningen användes redan på Ford -49, shoebox-modellen, och hängde med fram till 1955. Årsmodell -51 hade dubbla kulor i grillen.

"An open and shut case." Den juridiska termen för ett rättsfall där inga tvivelaktigheter råder och som därför kan avklaras i en handvändning. Ford utnyttjade termen när man gjorde reklam för hur snabbt och enkelt den för året förbättrade elmotorn hissar och faller suffletten.



► – Jag köpte den på annons av en rockabillykille och jag bytte in en Ford -46 mot den och lade pengar emellan. Den lär ha tagits från USA till Sverige som utfyllning i containern och hade sålts någon gång här hemma innan rockabillykillen köpte den, berättar Roger.

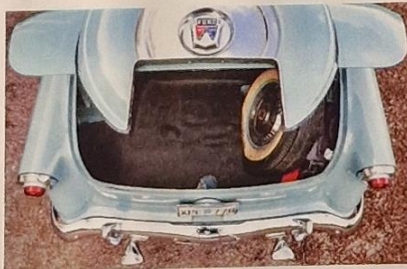
Sunlinern är hans bekvämaste bil. Vi åker genom skogen på en smal väg med rätt trasig asfaltsbeläggning och vardagsfilosofier om hur det skulle vara om Vägverkets chefer körde veteranbilar som de var rädda om, ja då skulle nog vägarna bli lite bättre.

Men det får man ge Sunlinern, trots de besvärliga omständigheterna bjuder den oss på en resa i hög komfort.

Dessutom ger den knappt ett ljud ifrån sig, inget knirkande, inget vindbrus, däckens hörs knappt och motorn spinner som en lågmäld katt. Vi sitter och pratar i normal samtalston

Det kommer en raka och Roger trycker till på gasen.

”Men det får man ge Sunlinern, trots de besvärliga omständigheterna bjuder den oss på en resa i hög komfort.”



Continental kits var populära på amerikanska bilar under 1950-talet. Det ansågs snyggt och dessutom befriades bagageutrymmet från det skrymmande reservhjulet. Men utrustningen fanns också som fake, bara för syns skull. Som här.

– Den sticker iväg rätt bra, säger han och det har han rätt i.

Året före servo

1953, året efter Rogers Sunliner, firade Ford 50 år. Den stora nyheten var servoassisterade bromsar och styrning, vilket tidigare varit koncernexklusivt för Mercury och Lincoln. Alla Ford 53:or hade en speciell jubileumsratt för att påminna om födelsedagen. Det året var en Sunliner, körd av Henry Fords sonson William Clay Ford, pacecar på Indianapolis 500. Den hade ett fake continental kit, det vill säga en utvändigt reservhjulsbälja utan reservhjul. Det har Rogers också.

– Jag tyckte att bilen såg lite bar ut, så jag köpte ett kit i Amerika. Tittar man på gamla bilder ser man att de ofta körde omkring med ett sådant kit på 50-talet.

1954 blev sista året för Crestline Sunliner. Året efter presenterades nya Sunliner, nu som öppet utförande av Ford Fairlane. □